

ଶିବ ଦତ୍ତ ଜାତିୟା

ବନାମ

ଗଜା ଦେବୀ

ଫେବୃଆରୀ 20, 2002

[ଆର. ସି. ଲାହୋଟୀ ଏବଂ ରୁମା ପାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ

ରାଜସ୍ଥାନ ପରିସର (ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ଅଧିନିୟମ, 1950- ଧାରା 13 ଏବଂ 19A- ଭଡ଼ା ପୈଠ କରିବାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖୁଲାପ ଯୋଗୁଁ ଭଡ଼ାଟିଆକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମକଦ୍ଦମା- ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଭଡ଼ାଟିଆ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ତିକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଆବେଦନର ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ- ଭଡ଼ା ଜମା ବୈଧ ଦେଇ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ ଅଟେ କି- କୁହାଗଲା, ହଁ- ଭଡ଼ାଟିଆ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଖୁଲାପକାରୀ ନୁହଁନ୍ତି କାରଣ ସେ ଧାରା 19A ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ଧତିରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ ।

ପ୍ରତିବାଦୀ-ଘରମାଲିକ ଭଡ଼ା ପୈଠ ଖୁଲାପ କାରଣରୁ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା (ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମା) ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ତିକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ-ଭଡ଼ାଟିଆ ରାଜସ୍ଥାନ ପରିସର (ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ଅଧିନିୟମ, 1950 ର ଧାରା 13(4) ର ଅନୁପାଳନ କରି ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରିଥିଲେ । ବ୍ୟତୀତ ହୋଇ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ଘରମାଲିକ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଭଡ଼ାଟିଆ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲେ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ତିକ୍ତି ପାରିତ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନର ବିଚାରାଧୀନତାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ପାଇଁ ମାସକୁ ମାସ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ, ଆବେଦନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ଘରମାଲିକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖୁଲାପକୁ ଆଧାର କରି ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାର କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଖୁଲାପର ଅବଧି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଅବଧିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଉଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19-A ଅନୁଯାୟୀ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ପୈଠ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନର ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମା ଆକାରରେ କରାଯାଇଥିବା ପୈଠ ତାଙ୍କ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ତିକ୍ତି ପାରିତ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ତିକ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରିଲେ । ତେବେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ତିକ୍ତିକୁ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ତେଣୁକରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନଟି ।

ବିଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ତାହା ଥିଲା ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ପୈଠ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଖୁଲାପ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ କି, ଯଦିଓ ସେ ପ୍ରଥମ

ମକଦ୍ଦମାରେ ପାରିତ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏପରି ଭଡ଼ା ଜମା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମା ହୋଇଥିବା ରାଶି, ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ, ଏକ ବୈଧ ପୈଠ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ ଭାବରେ ଧରାଯାଇପାରିବ କି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ନ୍ୟାୟାଳୟ

କହିଲେ: ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ, ଉଚ୍ଚେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରତିରକ୍ଷାର କଠୋରତାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ରାଜସ୍ଥାନ ପରିସର (ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚେଦ) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(6) ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଶ୍ଵସ୍ତିର ଲାଭ ଉଠାଇବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅଧିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଶ୍ଵସ୍ତିକୁ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବଜାୟ ରଖାଯାଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ, ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପ-ଧାରା (4) ସହିତ ତାଙ୍କର ଅନୁପାଳନ ବିଷୟରେ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଯେହେତୁ ଭଡ଼ାଟିଆ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ, ଘରମାଲିକଙ୍କ ପାଇଁ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅବଧି ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଖୁଲାପକାରୀ ବୋଲି ଧରିବାର କୌଣସି ଅବକାଶ ନଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚେଦ ପାଇଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ କୌଣସି କାରଣ ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଦୁଇଥର ସମାନ ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ କିମ୍ବା ଧାରା 19-A ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭଡ଼ା ପୈଠ, ପ୍ରେରଣ କିମ୍ବା ଜମା କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ସେତେବେଳେ ଉଠିଥା'ନ୍ତା ଯଦି ଘରମାଲିକ ଏବଂ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ନଥା'ନ୍ତା ଏବଂ ସେଥିରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନଥା'ନ୍ତା କିମ୍ବା ଜମା କରିପାରିନଥା'ନ୍ତେ ।

କମ୍ପୁଟିନ ବନାମ ଖାହିଦ ଅଲ୍, (1987) 1 ଆର.ଏଲ.ଆର. 290, ଅସ୍ପୀକାର କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4993/1997

ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏସ.ବି.ସି.ଏସ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 25/1994 ରେ ତା 27.2.97 ରିଖ ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏ. ବି. ରୋହତଗୀ, ଅନୀଲ ହୁଡ଼ା, ଏମ. ଏସ. ବକ୍ସି ଏବଂ ହରିନ୍ଦର ମୋହନ ସିଂହ ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅରୁଣେଶ୍ଵର ଗୁପ୍ତା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଆବାସସ୍ଥାନ-ଦୋକାନରୁ ଉଚ୍ଚେଦ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ତଥା ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହା ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କର ଆବେଦନ ଅଟେ ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ । ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଦୋକାନ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଅଛି ଏବଂ ଭଡ଼ାଟିଆ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମାସିକ ଭଡ଼ା 22 ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ଏହାପୂର୍ବରୁ, ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଏକ ଖୁଲାପ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ

ରାଜସ୍ଥାନ ପରିସର (ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ଅଧିନିୟମ, 1950 (ଏହାପରେ ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ'), ଧାରା 13 ର ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ଅଧୀନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଳରେ, ଘରମାଲିକ-ପ୍ରତିବାଦୀ ଭଡ଼ା ଆଦାୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ 'ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମା' ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଉ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ ଧାରା 13 ର ଉପଧାରା (4) ର ଅନୁପାଳନ କରି ଭଡ଼ା ଜମା କରିଥିଲେ, ଯେପରି ସେଥିରେ ବିଚାର କରାଯାଇଛି । 14.11.1983 ରେ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ, ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଯେ ଯଦିଓ ଭଡ଼ାଟିଆ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନରେ ଖୁଲାପ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଧାରା 13 ର ଉପଧାରା (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସେ ଉଚ୍ଛେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଶ୍ରିତ ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ଘରମାଲିକ ଏକ ଆବେଦନକୁ ଚୟନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ଦ୍ଵାରା ଆମର ଅବଲୋକନ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ପତ୍ରର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଆମେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛୁ । ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ଘର ମାଲିକ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(A) ଅଧୀନରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବାକୁ ଚାପ ପକାଇଥିଲେ । ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଉପଧାରା (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ପାଳନ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପଧାରା (5) ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଛେଦ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଉପଧାରା (6) ର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଏହି ଆବେଦନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅବକାଶ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥିଲା, କାରଣ 12.04.1993 ଆଧାରରେ ଘରମାଲିକ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଚାପ ପକାଇନଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆବେଦନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଉପରେ କୁହାଯିବାନୁସାରେ ଆବେଦନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ହେବାର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ 21.08.1984 ରେ, ଘରମାଲିକ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଉଚ୍ଛେଦ ଡିକ୍ରି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆ 5 ନଭେମ୍ବର, 1983 ଏବଂ 28 ଜୁଲାଇ, 1984 ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ପୈଠ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ ନ କରି ଦ୍ଵିତୀୟ ଖୁଲାପ କରିଛନ୍ତି । ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆରୋପିତ ମାଲିକଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଦ୍ଵିତୀୟ ଖୁଲାପର ଅବଧି ସେହି ଅବଧି ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ପାରିତ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ସେହି ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ ମାସକୁ ମାସ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ା ଜମା କରିବା ଜାରି ରଖୁଥିଲେ, ଧାରା 13 ର ଉପଧାରା (4) ଦ୍ଵାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ଅବଧି ପାଇଁ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ମତପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19-A ଅଧୀନରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ପୈଠ କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାର ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମା ମାଧ୍ୟମରେ କୌଣସି ପୈଠ ତାଙ୍କ

ରକ୍ଷାରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19-A ଦ୍ଵାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପୈଠ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ ନଥିଲା । ତେଣୁ ବିଚାରଣା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚେଦ ପାଇଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଧାରା 13 ର ଉପଧାରା (6) ର ପ୍ରାବଧାନର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଖୁଲାପକାରୀ ଉଡ଼ାଟିଆକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଏହି ଡିକ୍ରିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଦ୍ଵାରା, ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଚାରଣା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଡିକ୍ରିକୁ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଏହିକି ଯେ ଉଡ଼ାଟିଆ 05.11.1983 ରୁ 28.07.1984 ଅବଧି ପାଇଁ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଉଡ଼ା ପୈଠ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଖୁଲାପ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ କି, ଯଦିଓ ସେ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ପାରିତ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏପରି ଉଡ଼ା ଜମା କରିଥିଲେ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ- ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମା କରାଯାଇଥିବା ରାଶିକୁ ଏକ ବୈଧ ପୈଠ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ କି?

ଧାରା 13 ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

“13. ଉଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚେଦ:-

(1) ଯେ କୌଣସି ଆଇନ କିମ୍ବା କୁଚ୍ଛିନାମାରେ ଯାହା କିଛି ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜଣେ ମାଲିକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ, ଉଡ଼ାଟିଆକୁ ଉଚ୍ଚେଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଡିକ୍ରିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ହେଉ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପାରିତ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, କିଛି କରିବେ ନାହିଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆ ନିଜର ଉଡ଼ା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣରେ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବେ, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥାନ୍ତି ।

(a) ଯେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଛଅ ମାସ ଧରି ଉଡ଼ା ଦେଇ ନାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ବକେୟା ଉଡ଼ା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରୁନାହାଁନ୍ତି ।

(b) ରୁ (h).....

(2)

(3) ଉପ-ଦତ୍ତା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଧାରରେ, ସେହି ଉପଧାରା ସୂଚିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣ ସହିତ କିମ୍ବା ବିନା, ଉଚ୍ଚେଦ ପାଇଁ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଶୁଣାଣୀର ପ୍ରଥମ ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତାରିଖରେ, ଯାହା ଲିଖିତ ବିବୃତି ଦାଖଲ ପରଠାରୁ ତିନି ମାସରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ବିବାଦିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଗଠନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ହେବ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଏବଂ ନଥିପତ୍ରରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରାଯିବାକୁ ଥିବା କିମ୍ବା ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଉଡ଼ା ପରିମାଣକୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ । ଉଚ୍ଚ

ପରିମାଣ ସେହି ଉଡ଼ା ହାରରେ ଗଣନା କରାଯିବ ଯେଉଁ ହାରରେ ଏହା ଶେଷ ଥର ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଦେୟ ଥିଲା, ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ଉଡ଼ାଟିଆ ଖୁଲାପ କରିଥାଇପାରନ୍ତି, ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମାସର ପୂର୍ବ ମାସର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ରହିବ; ଏହା ସହିତ ଉକ୍ତ ପରିମାଣ ଉପରେ ବାର୍ଷିକ 6 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଗଣନା କରାଯିବ, ଯାହା କି ସେହି ଉଡ଼ା ଟଙ୍କା ଦେୟ ହୋଇଥିବା ତାରିଖଠାରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ କରାଯିବ:

ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ କି, ଏହି ଉପଧାରା ଅଧୀନରେ ଅର୍ଥରାଶି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଡ଼ା ରାଶିକୁ ଧାନରେ ରଖିବେ ନାହିଁ, ଯାହା ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ତାରିଖରେ ତମାଦି କାଳ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲା ।

(4) ଉଡ଼ାଟିଆ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପ-ଧାରା (3) ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣକୁ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ତାରିଖରୁ 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯାହା କି 3 ମାସରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ, ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିବେ କିମ୍ବା ଗୃହମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଉଡ଼ାଟିଆ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର ପନ୍ଦର ଦିନ ସୁଦ୍ଧା କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିବା ପନ୍ଦର ଦିନରୁ ଅଧିକ ସମୟ ନ ହେବା ମଧ୍ୟରେ, ଯେଉଁ ମାସିକ ହାରରେ ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଡ଼ା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା, ସେହିପ୍ରକାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିବା କିମ୍ବା ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ମାସିକ ଉଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଜାରି ରଖିବେ ।

(5) ଯଦି ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଉପ-ଧାରା (4) [xxx] ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ କୌଣସି ପରିମାଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ କିମ୍ବା ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଜମା କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷାକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବେ ।

(6) ଯଦି ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଉପଧାରା (4) ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଜମା କିମ୍ବା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି, ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାରରେ ଉଲ୍ଲେଦ ପାଇଁ କୌଣସି ଡିକ୍ରି ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହେବ ନାହିଁ:

ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ କି, ଯଦି ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଧାରା 13-A ଅଧୀନରେ ଏପରି କୌଣସି ଆବାସ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଏପରି ସୁବିଧା କିମ୍ବା ଲାଭ ହାସଲ କରିସାରିବା ପରେ, ପୁନର୍ବାର ଯଦି ସେ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ସେହି ଆବାସର ଉଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଖୁଲାପ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ଉପଧାରା ଅଧୀନରେ ସେ କୌଣସି ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ନାହିଁ ।"

ଧାରା 13 ର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆ ନିଜ ପକ୍ଷରୁ ବାକି ଥିବା ଉଡ଼ା 6 ମାସ ଅବଧି ପାଇଁ ଦେବାରେ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହେବା, ତାଙ୍କର ଉଲ୍ଲେଦ ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରେ । ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏପରି ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ଦାୟର କରାଯିବା ପରେ, ଉଡ଼ାଟିଆ ଶୁଣାଣୀର ପ୍ରଥମ ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅସ୍ଥାୟୀ ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ତାରିଖରୁ 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ, କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବାକି ଥିବା ଉଡ଼ା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିବା କିମ୍ବା ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ତତ୍ପରେ ଧାରା 13 ର ଉପ-ଧାରା (3) ଏବଂ ଉପ-ଧାରା (4)

ର ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧି ପାଇଁ ଦେୟ ହେଉଥିବା ମାସିକ ଭଡ଼ାକୁ ମାସକୁ ମାସ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିବା କିମ୍ବା ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଜାରି ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉପଧାରା (4) ର ସଙ୍ଗତି ସହିତ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଜମା କିମ୍ବା ଦେୟ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଉଚ୍ଛେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଅଧିକାରକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇପାରେ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଉପଧାରା (4) ର ଅନୁପାଳନ ଦ୍ଵାରା, ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାରରେ, ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଥାଏ । ଏପରି ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକକାଳୀନ ଲାଭ ଅଟେ । ଯଦି ଭଡ଼ାଟିଆ ଉପ-ଧାରା (6) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଖୁଲାପରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ପରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର ପାଇଁ ଖୁଲାପ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର ହେଲେ, ଭଡ଼ାଟିଆ ଉପ-ଧାରା (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପୁଣି ଥରେ ଖୁଲାପ ପାଇଁ ଉଚ୍ଛେଦ ଡିକ୍ରିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ ହେବା ଉପରେ, ଧାରା 13 ଦ୍ଵାରା ମନସ୍ଥ କରାଯାଇଥିବା ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପଧାରା (4) ର ଅନୁପାଳନ "ନ୍ୟାୟାଳୟ" ରେ ହୁଏ । ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଧାରା 13 ର ଗଠନ ସମୟରେ "ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ" ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚୟନ କରିନାହିଁ । ସାଧାରଣତଃ, ଏକ ଆବେଦନ ମକଦ୍ଦମାର ଧାରାବାହିକତା ଅଟେ । ଯଦି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେବା ଉପରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଆବେଦନ ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଉପଧାରା (4) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପାଳନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିପାରିବେ । ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହେବା ଦିନ, ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଉପଧାରା (6) ଦ୍ଵାରା ଏହା ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ ବାଧତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉପଧାରା (4) ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକାନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆ ଜମା କିମ୍ବା ଦେୟ ପୈଠ କରିଥିଲେ କି ନାହିଁ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହାର ବିପରୀତ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏକ ଅସଙ୍ଗତ କିମ୍ବା ଅସମାନ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ଯଦି ଏହା କୁହାଯାଇଥାଏ ଯେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରେ, ଉପଧାରା (4) ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜଙ୍ଗରେ ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଆଇନଗତ ବାଧତା ସମାପ୍ତ ହୁଏ, ତେବେ, ଯଦିଓ ଘରମାଲିକ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦାବିକୁ ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଜସ୍ଵ ସମୟ ନେଇପାରେ, ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ତରଫରୁ ଭଡ଼ା ଦେବା କିମ୍ବା ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜମା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ସମାପ୍ତ ହେବ । ଆମେ ମନେ କରୁନାହିଁ ଯେ ଧାରା 13 ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ପରିକଳ୍ପନା କରେ । ଧାରା 13 ଲାଗୁ କରିବା ପଛରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହିକି ଯେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଆଇନଗତ ବାଧତାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାରଧାନତାକୁ ଏକ ବାହାନା ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଘରମାଲିକ ପୂର୍ବରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଛେଦ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଚାରାଧୀନ ସମୟରେ ପଡୁଥିବା ଭଡ଼ା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପୃଥକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଭଡ଼ାଟିଆ ଜଣକ ଏକ ଖୁଲାପ କରିଥିବାରୁ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିବାରୁ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଆବେଦନ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିଲା ।

ଉଚ୍ଛେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଖାରଜ ପାଇଁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତା କି ନୁହେଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଖୋଲା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥିଲା ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଚାପ ପକାଯାଇଥିଲା । ଉଡ଼ାଟିଆ, ଉଚ୍ଛେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଖାରଜ ହେବାର କଠୋରତାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ଉପଧାରା (6) ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଛେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଶ୍ଵସ୍ତିର ଲାଭ ଉଠାଇବା ପାଇଁ, କିମ୍ବା ଅଧିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଶ୍ଵସ୍ତିକୁ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାଏମ ରଖାଯିବା ଦେଖିବା ପାଇଁ, ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରାୟ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପଧାରା (4) ର ଅନୁପାଳନ କରିଥିବା ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ, ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଉଡ଼ା ଜମା କରିବା ଜାରି ରଖୁଥିଲେ । ଘରମାଲିକଙ୍କ ପାଇଁ 05.11.1983 ରୁ 28.07.1984 ଅବଧି ପାଇଁ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଖୁଲାପକାରୀ ଭାବେ ଗଣ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର କୌଣସି ଅବକାଶ ନଥିଲା କାରଣ ଉଡ଼ାଟିଆ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ତିକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ ଉଡ଼ା ଜମା କରିବା ଜାରି ରଖୁଥିଲେ । ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଦୁଇଥର ସେହି ସମାନ ଉଡ଼ା ଦେବାକୁ କିମ୍ବା ଧାରା 19-A ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଘରମାଲିକ ଏବଂ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ନଥାଏ ଏବଂ ସେଥିରେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉଡ଼ା ଜମା କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ, କିମ୍ବା ଜମା କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ତେବେ ଧାରା 19-A ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେୟ ପୈଠ, ପ୍ରେରଣ କିମ୍ବା ଉଡ଼ା ଜମା କରାଯିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାନ୍ତା । ଆମ୍ଭ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମାମଲାରେ, ଉଡ଼ାଟିଆ 05.11.1983 ରୁ 28.07.1984 ଅବଧି ପାଇଁ ଖୁଲାପକାରୀ ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିବାରୁ ଘରମାଲିକଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଭୁଲ ଧାରଣା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ତେଣୁକରି, ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ, ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତିକ୍ତି କୁ ପାଲଟି ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଠିକ୍ ଥିଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଘରମାଲିକଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13(1)(a) ଅନୁଯାୟୀ ଘରର ଉପଲବ୍ଧତା ବିଷୟକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି ।

ସୁତରାଂ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ତିକ୍ତିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି । ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉଛି । ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନୁସାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ବିଦାୟ ନେବା ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ଏହି ମାମଲାର ପରିସମାପ୍ତି କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମ୍ଭେ ସତର୍କତାମୂଳକ ଏକ ସୂଚନା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । *କମରୁଦ୍ଦିନ ବନାମ ଶାହିଦ ଅଲୀ* (1987) ଆରଏଲଆର 290 ମାମଲାରେ ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଶୁଣାଣୀ ସମୟରେ ଆମ୍ଭ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚରକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 ର ଅନୁପାଳନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ଏହାର ବିପରୀତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ । ଆବେଦନରେ ବିଚାରାଧୀନ

ଥୁବା ମାମଲାରୁଡ଼ିକରେ ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ଥିବା ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଅସୁବିଧାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ଯେ ଆବେଦନର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 ର ଉପଧାରା (4) ର ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ପାଇଁ ଉପଧାରା (5) ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବନ୍ଦ କରିବା କିମ୍ବା ଉପଧାରା (6) ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚେଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଶ୍ୱସ୍ତିର ଲାଭକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚରକୁ ଆସିବା ପରେ କିମ୍ବା ଅଣାଯିବା ପରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଏହି ରାୟ ଏକ ଆଧାର ହେବ ନାହିଁ ।

ଏନ. ଜେ.

ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂତର୍ଲିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ